

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,**

**REKABET KURULU KARARI**

**Dosya Sayısı** : 2021-4-037  
**Karar Sayısı** : 21-46/660-329  
**Karar Tarihi** : 30.09.2021

**(Muafiyet)**

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan** : Birol KÜLE  
**Üyeler** : Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,  
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

**B. RAPORTÖRLER** : Buket ARI AYDIN, Alican ŞENTÜRK, Emine YAŞAR

**C. BİLDİRİMDE**

**BULUNAN** : - Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş.  
Temsilcisi: Av. Kayra ÜÇER  
Büyükdere Cad. No:199 34394 Levent/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU: Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş. ile QNB Finansbank A.Ş. arasında akdedilen "Sağlık Sigortası Acentelik Sözleşmesi"ne bireysel muafiyet tanınması talebi.**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 31.05.2021 tarih ve 18198 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 23.09.2021 tarih ve 2021-4-037/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş. (CIGNA) ile QNB Finansbank A.Ş. (QNB FİNANSBANK) arasında akdedilen Sağlık Sigortası Acentelik Sözleşmesi'ne (SÖZLEŞME) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
- SÖZLEŞME'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı,
- SÖZLEŞME'ye;
  - o 5.2. maddesinde öngörülen rekabet etmeme yükümlülüğünün SÖZLEŞME'nin yürürlükte olacağı tarihler arasında geçerli olacağının temin edilebilmesi yönünde tadil edilmesi ve
  - o 5.7. maddesinde öngörülen teşvik etmeme yükümlülüğü için SÖZLEŞME'nin sona ermesinden itibaren en fazla beş yıllık süre öngörülmesi

koşullarıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 01.01.2028 tarihine kadar bireysel muafiyet tanınabileceği ifade edilmiştir.

**G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

**G.1. Tarafllara İlişkin Bilgiler**

**G.1.1. Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş. (CIGNA) <sup>1</sup>**

(4) CIGNA, Türkiye'de hayat, bireysel emeklilik, sağlık sigortaları ve ferdi kaza sigortası alanlarında faaliyet göstermektedir. CIGNA %(. ....)'luk pay oranı ile QNB

<sup>1</sup> Kaynak: <https://www.cigna.com.tr/> (Erişim Tarihi: 19.08.2021) ve Bildirim Formu

FİNANSBANK ve %(. ....)'lik pay oranı ile Cigna Nederland Gamma B.V.'nin ortak kontrolündedir. Cigna Nederland Gamma B.V. ise küresel ölçekte faaliyet gösteren bir sağlık sigortası grubu olan Cigna Corporation tarafından kontrol edilmektedir.

### G.1.2. QNB Finansbank A.Ş. (QNB FİNANSBANK)<sup>2</sup>

- (5) QNB FİNANSBANK, kurumsal ve ticari bankacılık, varlık ve servet yönetimi, bireysel bankacılık ve uluslararası bankacılık alanında faaliyet göstermektedir. QNB FİNANSBANK Katar menşeli küresel bir bankacılık grubu olan Qatar National Bank'ın (QNB) kontrolündedir. QNB Grubunun Türkiye'de bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren başka bir bağlı kuruluşu bulunmamaktadır.

### G.2. Bildirime Konu Sözleşme

- (6) CIGNA ve QNB FİNANSBANK arasında 31.12.2020 tarihinde imzalanmış olan bildirim konu SÖZLEŞME, CIGNA'nın sağlık sigortası ürünlerinin Türkiye genelinde QNB FİNANSBANK tarafından bankasürans dağıtımı yoluyla tanıtılmasını, pazarlanmasını, dağıtımını ve satışını konu alan bir bankasürans sözleşmesidir.
- (7) QNB FİNANSBANK, SÖZLEŞME'de yer alan hüküm ve koşullar çerçevesinde, banka müşterilerine satılacak sağlık sigortası ürünlerinin (seyahat sağlık sigortaları ve acil sağlık sigortaları hariç olmak üzere) münhasır tedarikçisi olarak CIGNA'yı tayin etmektedir.
- (8) Bu noktada, SÖZLEŞME'nin tarafları arasında daha önce akdedilen acentelik sözleşmesinden bahsetmek uygun olacaktır. Buna göre, Rekabet Kurulu (Kurul) tarafından 28.08.2012 tarih ve 12-42/1318-431 sayılı karar ile Finansbank A.Ş. (şimdiki unvanı QNB Finansbank A.Ş.) ile Finans Emeklilik ve Hayat A.Ş. (şimdiki unvanı Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş.) arasında 12.07.2012 tarihinde akdedilen Hayat Sigortaları Acentelik Sözleşmesi'ne; sözleşme süresince devam edecek rekabet etmeme yükümlülüğü ve sözleşmenin bitmesi/feshedilmesi ertesinde beş yıl sürecek teşvik etmeme (aktif olarak diğer tarafın müşterisine ulaşmamak) yükümlülüğünün hilafındaki her türlü hükmün tadil edilmesi koşuluyla, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar ile anılan sözleşmeye 15 yıllık bireysel muafiyet tanınmıştır. SÖZLEŞME ile taraflar arasındaki mevcut işbirliğinin sağlık sigortası alanındaki acentelik hizmetlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi planlanmaktadır.
- (9) Bildirime konu SÖZLEŞME'nin 01.01.2021 ile 01.01.2028 tarihleri arasında yürürlükte olacağı ifade edilmiş olup SÖZLEŞME'de öngörülen koşullar çerçevesinde işlem taraflarınca feshedilmediği takdirde ve tarafların anlaşması dâhilinde yenilenebileceği belirtilmiştir. Sözleşme ile CIGNA tarafından piyasaya arz edilen sağlık sigortası ürünleri QNB FİNANSBANK'ın dağıtım ağı vasıtasıyla dağıtım ve satışa sunulacaktır.
- (10) SÖZLEŞME ile CIGNA, sunduğu sağlık sigortası ürünlerinin dağıtım için QNB FİNANSBANK'ı tüm şube ve dağıtım ağı ile birlikte acente olarak tayin etmekte, QNB FİNANSBANK ise bu tayini kabul etmekte ve böylelikle işlem tarafları arasında bir acentelik ilişkisi kurulmaktadır. QNB FİNANSBANK ve CIGNA, SÖZLEŞME kapsamındaki bankasürans ürünlerinin Türkiye olarak belirlenen bölgede 01.01.2021 tarihinden itibaren başlamak üzere yedi yıl boyunca QNB FİNANSBANK'ın dağıtım ağından piyasaya arz edilmesi ve satılması hususunda iş birliği yapmaktadır.
- (11) SÖZLEŞME'nin 5.1. maddesi uyarınca (. ....).

<sup>2</sup> Kaynak: QNB Finansbank 2020 Faaliyet Raporu (<https://www.qnbfinansbank.com/medium/document-file-3042.vsf>) (Erişim Tarihi: 19.08.2021) ve Bildirim Formu

- (12) QNB FİNANSBANK, CIGNA'ya aracılık etmek suretiyle sigorta sözleşmeleri akdetmeye ve CIGNA adına prim tahsil etmeye yetkili olacaktır. Söz konusu ticari ilişkide sigortada belirlenen riskin gerçekleşmesi halinde QNB FİNANSBANK herhangi bir ticari risk üstlenmeyecek olup sağlık sigortası ürünleri pazarında acentelik görevini ifa edecektir.
- (13) SÖZLEŞME'nin 5.2. maddesi uyarınca (.....).
- (14) SÖZLEŞME'nin 5.4. maddesi uyarınca, (.....).
- (15) SÖZLEŞME'nin 5.7. maddesi uyarınca, (.....).
- (16) SÖZLEŞME'nin 5.8. maddesine göre, (.....).
- (17) SÖZLEŞME'nin 5.10. maddesine göre, (.....).
- (18) Son olarak, SÖZLEŞME'nin 17.3.(ix) maddesi uyarınca, (.....).

### G.3. İlgili Pazar

- (19) Sigortacılık pazarı genel olarak hayat sigortaları ve hayat dışı sigortalar şeklinde iki ana kategoride değerlendirilmektedir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1487. maddesine göre hayat sigortası; sigortalının ölümü veya hayatta kalması hâlinde, sigorta bedelinin sigorta ettirene veya onun belirlediği bir kişiye ödenmesinin üstlenildiği sigorta türüdür. Hayat dışı sigorta ise; kaza, hastalık/sağlık, kara araçları, hava araçları, su araçları, nakliyat ve ulaşım, yangın ve doğal afetler, genel zararlar, trafik sigortası, hukuksal koruma, kara taşıma sorumluluk, hava araçları sorumluluk, genel sorumluluk, raylı araçlar, su araçları sorumluluk, kredi, emniyeti suiistimal, finansal zararlar ve destek gibi diğer tüm sigorta çeşitlerini kapsamaktadır. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun (Sigortacılık Kanunu) 5. maddesine göre sigorta şirketleri hayat ve hayat dışı sigorta gruplarından sadece birinde faaliyet gösterebilmektedir.
- (20) Taraflar arasında akdedilen SÖZLEŞME; QNB FİNANSBANK'ın CIGNA'nın sunduğu sağlık sigorta ürünlerinin tanıtılması, pazarlanması, dağıtım ve satışı için münhasır yetkili olarak atanmasına ilişkindir. Bu kapsamda SÖZLEŞME'nin kapsamının tamamının seyahat sağlık sigortaları ve acil sağlık sigortaları hariç olmak üzere sağlık sigorta ürünlerinden oluştuğu görülmektedir.
- (21) Kurulun geçmiş tarihli bazı kararları<sup>3</sup> incelendiğinde ilgili ürün pazarının acentelik sözleşmesi kapsamında sağlanacak olan hizmetlerle sınırlı olarak belirlendiği görülmektedir. Bir sigorta ürününün konusu ve teminat altına aldığı risk diğer sigorta ürünlerinden farklı olup, sigorta sözleşmesi ile ödenmesi taahhüt edilen prim tutarı da bu kapsamda değişmekte ve ödenmesi taahhüt edilen bu prim sözleşmenin konusuna giren zarar veya hasarları kapsamakta ancak diğer sigorta ürünlerinin konusuna giren zarar veya hasarları kapsamamaktadır. Dolayısıyla talep açısından bakıldığında, her bir sigorta ürününün özelliği ve teminat konusu bakımından tüketici açısından ikame edilebilir olmadığı görülmektedir. Bununla beraber, sigorta şirketlerinin ilgili mevzuatları gereği faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşında ruhsat almak zorunda olduğu da dikkate alındığında, sigorta şirketleri açısından da her bir sigorta ürününün ayrı bir ürünü teşkil ettiği söylenebilecektir.
- (22) Verilen bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarının “sağlık sigortalarında acentelik hizmetleri” şeklinde tanımlanabilmesi mümkündür. İşlemin coğrafi boyutu dikkate alındığında, işlem tarafları arasındaki SÖZLEŞME ile verilecek olan hizmetin Türkiye

<sup>3</sup> Kurulun 28.08.2012 tarih, 12-42/1318-431 sayılı; 15.05.2017 tarih, 17-16/231-97 sayılı; 08.02.2018 tarih, 18-04/62-36 sayılı kararları.

genelinde sunulacak olması ve ilgili ürünler açısından rekabetin ülke çapında homojen dağılması nedeniyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenebilecektir. Bununla birlikte ilgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’un 20. paragrafında, inceleme konusu işlemin olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor olması halinde pazar tanımı yapılmayabileceği öngörülmüştür. Bu kapsamda, yapılacak olan değerlendirmeyi değiştirmeyeceğinden mezkur kılavuzun ilgili hükmüne ve geçmiş Kurul kararlarına<sup>4</sup> dayanılarak ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar tanımlanmasına gerek bulunmadığı değerlendirilmektedir.

#### G.4. Değerlendirme

##### G.4.1. 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi Bakımından Değerlendirme

- (23) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde, *“belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar”* yasaklanmıştır.
- (24) Bildirim konusu SÖZLEŞME, QNB FİNANSBANK’ın CIGNA’nın sunduğu sağlık sigortası ürünlerinin (seyahat sağlık sigortaları ve acil sağlık sigortaları hariç olmak üzere) pazarlanması, dağıtımı ve satışı için acente olarak atanmasına ilişkindir. Taraflar arasındaki hak ve yükümlülükler incelendiğinde SÖZLEŞME ile taraflar arasında CIGNA’nın sağlayıcı, QNB FİNANSBANK’ın ise alıcı konumunda olduğu dikey bir ilişkinin kurulduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu dikey ilişkide QNB FİNANSBANK, CIGNA hesabına CIGNA’nın ürün ve hizmetlerinin pazarlanmasına aracılık etmekte ve bu yönüyle acentelik faaliyeti yürütmektedir.
- (25) Sigortacılık Kanunu’nda da sigorta acentesi, *“Ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tâbi bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimî bir surette sigorta şirketlerinin nam ve hesabına sigorta sözleşmelerine aracılık etmeyi veya bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen, sözleşmenin akdinden önce hazırlık çalışmalarını yürüten ve sözleşmenin uygulanması ile tazminatın ödenmesinde yardımcı olan kişi”* olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu tanım uyarınca acente, müvekkillerinin talimat ve menfaatleri doğrultusunda faaliyet göstermekte ve bağımsız hareket edememektedir.
- (26) Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz’da (Kılavuz) müvekkil hesabına aracılık ettiği ya da akdettiği sözleşmelere ilişkin olarak acenteye getirilen sınırlamaların genellikle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında olmadıkları ve prensip olarak muafiyet rejiminin de konusunu oluşturmadıkları kabul edilmiştir<sup>5</sup>. Bu kapsamda teşebbüsler arasındaki ilişkinin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında olup olmadığını belirleyen faktör, acentenin müvekkil tarafından atandığı faaliyetlerle ilgili olarak ticari veya mali bir risk alıp almaması olarak belirlenmiştir. Ayrıca acentenin mali veya ticari risk taşımaması durumunda faaliyetlerinin müvekkil teşebbüsün faaliyetlerinin bir parçası olarak değerlendirilebileceği, aksi halde, yani acentenin risk üstlenmesi durumunda, kendi yapmış olduğu yatırımların geri dönüşünü sağlayabilmesi için pazarlama stratejisini özgürce belirleyebilmesi gerektiği, bu durumda acentelik anlaşmalarının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamına girebileceği ifade edilmiştir.
- (27) SÖZLEŞME kapsamında QNB FİNANSBANK’ın yüklendiği edimin dağıtım ağı üzerinden CIGNA sağlık sigortası ürünlerinin bankasürans dağıtımı vasıtasıyla

<sup>4</sup> Kurulun 10.03.2016 tarih, 16-09/152-67 sayılı; 26.06.2013 tarih, 13-40/521-230 sayılı kararları.

<sup>5</sup> Bkz. Kılavuz’un 1.5. numaralı “Acentelik Sözleşmeleri” başlığı.

müşterilere pazarlanması, satışı, dağıtımı ve sigorta primlerinin tahsili ile sınırlı olduğu görülmektedir.

- (28) SÖZLEŞME'nin 6.3. maddesinde “(.....)” hükmüne yer verilmiştir.
- (29) Yukarıda yer verilen SÖZLEŞME maddesinden görüleceği üzere, sağlık sigortası ürünlerinin satışından elde edilen primler QNB FİNANSBANK tarafından CIGNA'ya aktarılmakta, buna karşılık olarak CIGNA da QNB FİNANSBANK'a komisyon ödemeyi taahhüt etmektedir.
- (30) Bununla birlikte, SÖZLEŞME'nin 10.1. maddesinde “(.....)” hükmü yer almaktadır. Anılan SÖZLEŞME hükmünden QNB FİNANSBANK tarafından satışı gerçekleştirilen herhangi bir sigorta işlemi bakımından riskin gerçekleşmesi durumunda söz konusu riske yönelik tazminat ve/veya hasar ödemesinin CIGNA tarafından yapılacağı görülmektedir.
- (31) SÖZLEŞME'nin 7.10. maddesinde ise “(.....)” hükmü amirdir. Bu bakımdan SÖZLEŞME maddesi hükmü uyarınca QNB FİNANSBANK'ın acente olarak Kılavuz'da açıklanan ticari riskleri üstlenmediği, CIGNA hesabına aracılık ettiği ve akdettiği sözleşmeler bakımından bağımsız davranmadığı görülmektedir.
- (32) Böylece QNB FİNANSBANK'ın acente sıfatı ile yapacağı işlemlerden doğan hak ve borçlarının CIGNA'ya ait olduğu, Kılavuz'da bahsedilen türde ticari ya da mali risk üstlenmediği ve bu yönüyle bağımsız davranmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla taraflar arasındaki işbu standart bankasürans sözleşmesinin kural olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmadığı değerlendirilmektedir.
- (33) Diğer taraftan, SÖZLEŞME'nin 3. maddesinde (.....). Ayrıca, SÖZLEŞME'nin (.....) maddesi uyarınca (.....). Anılan hükümler ve yukarıda yer verilen SÖZLEŞME'nin, 5.4., 5.10. ve 17.3.(ix) hükümleri ile yedi yıllık süre zarfında QNB FİNANSBANK'a rekabet etmeme yükümlülüğü, teşvik etmeme yükümlülüğü ve QNB FİNANSBANK müşterileri lehine en çok kayırlan müşteri şartı; SÖZLEŞME'nin 5.7., 5.8. ve 17.3.(ix) hükümleri ile ise CIGNA'ya tek alıcıya sağlama yükümlülüğü ve rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiştir.
- (34) Bu bakımdan, Kılavuz'un 14. paragrafında yer alan “*sözleşme sonrası rekabet yasağı da dâhil olmak üzere rekabet etmeme yükümlülüğü markalar arası rekabet ile ilgilidir ve şayet sözleşme konusu mal veya hizmetlerin satıldığı ilgili pazarda kapama etkisine yol açıyorsa rekabeti sınırlayıcı etki doğurabilir ve sonuçta bu hüküm Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilir.*” açıklaması doğrultusunda SÖZLEŞME'de yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin, başta pazar kapama etkisi olmak üzere rekabet üzerindeki olası negatif etkileri nedeniyle, bildirim konusu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği ve rekabet etmeme yükümlülükleri içeren anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilemeyeceği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede SÖZLEŞME'nin grup muafiyetinden veya bireysel muafiyetten yararlanıp yararlanamayacağı incelenmiştir.

#### **G.4.2. 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği Bakımından Değerlendirme**

- (35) Taraflar arasındaki acentelik ilişkisinin bir dikey ilişki olması nedeniyle bildirim konusu SÖZLEŞME'nin 2002/2 sayılı Tebliğ açısından değerlendirilmesi gerekmektedir. Anılan Tebliğ'in 2. maddesi uyarınca, anılan Tebliğ ile sağlanan muafiyet, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması durumunda uygulanmaktadır. Dosya mevcudu bilgilere göre, gerek



CIGNA'nın gerek QNB FİNANSBANK'ın ilgili pazarlardaki pazar payı 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşiğin altındadır.

- (36) Bununla birlikte, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesine göre alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüklerine Tebliğ ile sağlanan muafiyet uygulanmamaktadır. Bildirim konusu SÖZLEŞME'nin ise yürürlük süresi ile SÖZLEŞME'de öngörülen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi yedi yıl olarak düzenlenmiştir. Dolayısıyla SÖZLEŞME'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyetten yararlanıp yararlanmadığı incelenmiştir.

#### **G.4.3. 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Bakımından Değerlendirme**

- (37) Bildirime konu SÖZLEŞME'ye bireysel muafiyet tanınabilmesi için 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen iki olumlu ve iki olumsuz koşulun kümülatif bir şekilde sağlanması gerekmektedir.

##### **a) Malların Üretim veya Dağıtımını ile Hizmetlerin Sunumunda Gelişme Sağlanması**

- (38) Muafiyet incelemesinde ele alınan olumlu şartlardan ilki, malların üretim veya dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması olup, bu hüküm çerçevesinde hangi hallerin ekonomik yarar olarak kabul edileceği işlemin özelliklerine göre değişmektedir. Rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın muafiyet korumasından faydalanabilmesi için öncelikle rekabet üzerindeki olumsuz etkisini bertaraf edebilecek düzeyde bir etkinlik kazanımı sunabilmesi gerekmektedir.
- (39) Bildirim Formunda, SÖZLEŞME kapsamında kurulan acentelik ilişkisinin tarafların daha büyük bir müşteri tabanına erişimini sağlayarak ölçek ve kapsam ekonomilerinin yanı sıra, çapraz satış olanakları, diğer tarafın üstün marka imajından fayda sağlanması ve dağıtım açısından ileriye doğru dikey bütünleşme gibi avantajlar yaratacağı belirtilmiştir. Ayrıca, CIGNA'nın (.....) yılı (.....) ayında ilk sağlık sigortası poliçesini kesmesi ile bildirim konusu SÖZLEŞME'nin CIGNA açısından bir pazar penetrasyonu aracı olduğu ve söz konusu SÖZLEŞME ile getirilen münhasırlık dolayısıyla, sunulan hizmette uzmanlaşmanın sağlanacağı ve uzun vadeli çalışma ortamının yaratacağı istikrar ve güven ortamı sayesinde yatırımların da artacağı ifade edilmiştir.
- (40) Bildirim Formunda yapılan açıklamalar değerlendirildiğinde, SÖZLEŞME süresince tarafların karşılıklı güven içinde yatırım yapabilecekleri ve bu sayede ürünlerin etkin bir şekilde geliştirilerek tüketiciye ulaştırılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca tarafların, yapacakları yatırımların geri dönüşünün gerçekleşeceği yönünde oluşacak güven sayesinde yüksek maliyetli yatırımlara girişebilmelerinin mümkün olacağı değerlendirilmektedir. Sözleşme ile QNB FİNANSBANK, sağlık sigortası branşında tek bir sigorta şirketinin ürünlerine odaklanarak o konuda daha fazla teknolojik ve kurumsal yatırım yapabilecek, bu yatırımlar da nihai olarak tüketicilere sağlanan hizmetlerin iyileştirilmesini sağlayabilecektir. Sonuç olarak, açıklandığı üzere, bildirime konu SÖZLEŞME ile CIGNA'nın üreteceği sağlık sigortası ürünlerinin dağıtımında etkinlik kazanımının sağlanacağı gerekçesiyle söz konusu SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen koşulu karşıladığı değerlendirilmektedir.

### **b) Tüketicinin Yarar Sağlaması**

- (41) Muafiyetin ikinci şartı; malların dağıtımı veya hizmetlerin sunulmasından elde edilen iyileşmelerin tüketicilere yansıtılmasıdır. Bu şartın gerçekleşmesi için ortaya çıkan etkinlik kazanımından tüketicilerin yarar sağlaması gerekmektedir. Fiyat seviyesindeki düşüş, satış sonrası etkin hizmetler, kalitenin ve ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, yeni mal veya hizmetlerin sunulması ve mal ya da hizmet arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar tüketicinin elde edeceği yarar kapsamında değerlendirilebilmektedir.
- (42) Bildirim Formunda SÖZLEŞME'nin tüketicie sağlayacağı faydalara ilişkin olarak; Bireysel Emeklilik Sistemi ile sağlık, hayat, eğitim sigortası gibi özel güvencelerin cazip olanaklarla bütünleşik bir güvence paketi şeklinde sunulması sağlanarak sermaye piyasasının güçlenmesine katkı sağlanabileceği belirtilmektedir. Ayrıca, CIGNA'nın sağlık sigortaları pazarına girişi ve artan pazar penetrasyonuna bağlı olarak artacak olan rekabetin, fiyat seviyelerinde düşüş, ürün çeşitliliğinde artış ve alternatif temin kaynaklarında çeşitlenme yaratarak tüketicie fayda sağlayacağı ifade edilmektedir. Ek olarak, CIGNA ve QNB FİNANSBANK arasındaki uzun dönemli işbirliğinin beraberinde uzmanlaşma getirmesiyle tüketicilerin ihtiyaçlarının daha sağlıklı cevaplanabileceği, tüketicie sunulan hizmetin maliyetinin düşeceği ve ilgili personelin tüketici ihtiyaçlarını daha etkin bir şekilde karşılamalarının sağlanabileceği belirtilmektedir. Bununla birlikte, QNB FİNANSBANK şubelerinin bağımsız acentelere nazaran daha geniş bir coğrafi yelpazeye yayılmış olması sayesinde tüketicinin sigorta ürünlerine ulaşımı kolaylaşacak ve münhasırlık sayesinde ilgili ürünlerin arzında devamlılık sağlanacaktır.
- (43) Bildirim Formunda, yukarıdakilere ek olarak, artan yatırımlar sayesinde, tüketicilere sunulan hizmette iyileşmelerin artarak devam etmesinin planlandığı, taraflar arasındaki uzun dönemli işbirliğinin ve CIGNA'nın tecrübesinin müşterilere hizmet edecek farklı ürün ve hizmetlerin sunulması için fırsat yaratacağı ve tüketicilerin karşılaşılabilecekleri sorunlara daha yaratıcı çözümler sunulmasına katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Ayrıca, SÖZLEŞME'nin 5.8. maddesinde QNB FİNANSBANK müşterileri lehine "en çok kayırlan müşteri" şartı getirilmektedir. Söz konusu hüküm sayesinde QNB FİNANSBANK müşterileri CIGNA ürünlerini pazarda sunulan en iyi şartlarda satın alabilecektir.
- (44) Sonuç olarak, ürünlerin bankasürans sistemi sayesinde daha geniş bir dağıtım ağı ile dağıtılmasıyla tüketicinin erişim imkânlarının kolaylaşmasının yanında seçeneklerinin artması, artan yatırımlar sayesinde tüketicie sunulacak hizmetlerde kalite artışı ve sürekliliğin sağlanması, uzun dönemli işbirliği sonucu ortaya çıkacak uzmanlaşmanın tüketicilerin lehine olması ve elde edilmesi beklenen faydaların tüketicilere yansıtacağı göz önünde bulundurularak SÖZLEŞME'nin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen koşulu karşıladığı sonucuna varılmıştır.

### **c) İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması**

- (45) Muafiyet için aranan bir diğer şart, bildirim konu işlemin ilgili olduğu piyasanın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırmamasıdır. Pazardaki rekabetin tamamen ortadan kalkması halinde kısa vadeli etkinlik kazanımları gerçekleşse dahi bu etkinlik kazanımları, inovasyonun azalması, fiyatların artması ve kaynakların etkin kullanılmaması gibi uzun vadeli negatif etkileri telafi edemeyecektir. Bu şartın karşılanıp karşılanmadığının analizi; tarafların pazar güçleri, pazardaki rakiplerin durumu ve pazardaki yoğunlaşma derecesi gibi unsurların incelenmesini gerektirmektedir.

- (46) Geçmiş tarihli Kurul kararlarında da ifade edildiği üzere, sigorta pazarı dinamik bir yapı sergilemekte olup genel olarak büyüme eğilimindedir ve yeni girişlere açıktır<sup>6</sup>. Bildirim Formunda ve taraf temsilcisi tarafından gönderilen cevabi yazıda sunulan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSB) verilerine göre sağlık sigortacılığı alanında faaliyet gösteren ilk beş şirketin son üç senedeki pazar paylarının %(.....) aralığında olduğu belirtilmiştir.
- (47) Bununla birlikte, Bildirim Formunda CIGNA'nın sağlık sigortası ruhsatını (.....) tarihi itibarıyla aldığı ve Türkiye'de sağlık sigortası branşına 2021 yılında giriş yaptığı ve ilk sağlık sigortası poliçesini (.....) yılının (.....) ayında kestiği belirtilmektedir. Ayrıca, taraf temsilcisi tarafından gönderilen cevabi yazıda TSB verilerine dayanılarak hazırlandığı belirtilen CIGNA'nın sağlık sigortası pazarındaki pazar payları incelendiğinde, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında pazarda faaliyet göstermeyen CIGNA'nın sağlık sigortaları pazarında 2021 yılının ilk 5 ayında pazar payı %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Buna ek olarak, CIGNA'nın hayat dışı sigortacılık pazarında 2020 yılındaki payının %(.....) olduğu ifade edilmektedir. Aşağıdaki tabloda, CIGNA'nın sağlık sigortaları alanında faaliyet gösteren en büyük beş rakibinin pazar paylarına yer verilmiştir.

Tablo 1: Hastalık-Sağlık sigortaları pazarında faaliyet gösteren en büyük beş rakibin pazar payı verileri (%)

Rakip (Toplam Prim Üretimine Göre)	2019	2020	2021/İlk 5 (beş) Ay
Allianz Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Bupa Acıbadem Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	(.....)	(.....)	(.....)
Mapfre Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
CIGNA	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Cevabi Yazı (TSB Verileri)			

- (48) Tablo 1'den de görüldüğü üzere, sağlık sigortacılığı pazarında CIGNA'nın güçlü rakiplerinin bulunduğu söylenebilecektir. CIGNA'nın ise sağlık sigortacılığı pazarında 2021 yılının ilk beş ayındaki pazar payı ile hayat dışı sigortacılık alanındaki pazar payı %(.....)'in altındadır.
- (49) Bununla birlikte, aşağıdaki tabloda (.....) yılı (.....) ayı itibarıyla CIGNA'nın sağlık sigortaları alanında banka kanalıyla faaliyet gösteren en büyük beş rakibin paylarına yer verilmiştir:

<sup>6</sup> Bkz. Kurulun 29.03.2012 tarih ve 12-14/414-125 sayılı kararı.



Tablo 2: Hastalık-Sağlık sigortaları pazarında banka kanalıyla kesilen primler bakımından en büyük beş rakibin pazar payı verileri (%)

Rakip (Toplam Prim Üretimine Göre)	2019	2020	2021/İlk 5 (beş) Ay
Bupa Acıbadem Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Allianz Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye Sigorta AŞ	(.....) <sup>7</sup>	(.....)	(.....)
Mapfre Sigorta AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	(.....)	(.....)	(.....)
CIGNA	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TSB verileri esas alınarak raportörlerce yapılan hesaplamalar

- (50) Tablo 2'deki veriler incelendiğinde, banka aracılığıyla kesilen primler bakımından sağlık sigortacılığı pazarında CIGNA'nın güçlü rakiplerinin bulunduğu görülmektedir. CIGNA'nın ise sağlık sigortacılığı pazarında banka aracılığıyla kesilen primler bakımından 2021 yılı ilk beş aydaki pazar payı pazar payı %(.....)'in altındadır.
- (51) Acentelik hizmetleri açısından bakıldığında ise sigorta şirketlerinin acentesi konumunda çok sayıda teşebbüsün bulunduğu ve söz konusu teşebbüsler arasında en yüksek pazar payına sahip teşebbüslerin ağırlıklı olarak bankalardan oluştuğu bilinmektedir. Bildirim Formunda ve QNB FİNANSBANK tarafından gönderilen cevabi yazıda ise SÖZLEŞME tarafı QNB FİNANSBANK'ın Türkiye'de üretilen toplam sağlık sigortası primleri içerisindeki 2020 yılında payının %(.....), bankasürans kapsamında üretilen toplam sağlık sigortası primleri içindeki payının %(.....) ve bankasürans kapsamında üretilen toplam hayat dışı sigorta primleri içindeki payının %(.....) olduğu ve ana faaliyet konusunu oluşturan bankacılık sektöründeki ciro büyüklüğüne göre 2020 yılında payının %(.....) ve Türkiye ve küresel pazarlardaki kredi hacmine göre payının ise %(.....) olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla, hem CIGNA'nın hem de QNB FİNANSBANK'ın ilgili pazarlardaki paylarının oldukça düşük seviyede olduğu, her iki SÖZLEŞME tarafının da kendi ürün pazarlarında oldukça güçlü rakiplerinin bulunduğu, pazarda çok sayıda banka ve sigorta şirketinin faaliyet gösterdiği ve bu nedenle SÖZLEŞME'deki rekabet kısıtlarının pazarın büyük bir bölümünde etki göstermeyeceği değerlendirilmektedir. Pazarda genel olarak rekabet etmeme yükümlülüğü içeren sözleşmelerin birikimli etkileri nedeniyle kapama riskinin oluşup oluşmadığının tespit edilmesi ve tüm rekabet endişelerinin giderilmesi amacıyla, CIGNA ve QNB FİNANSBANK arasındaki anlaşmadan bağımsız olarak, sağlık sigortası ve hayat dışı sigortalar branşında bankasürans kanalının tüm dağıtım ağındaki ağırlığı incelenmiştir.
- (52) Bildirim Formunda, bankasürans kanalı ile dağıtılan sağlık sigortasının toplam sağlık sigortası prim üretimi içindeki payının 2020 yılı için %9,9 seviyesinde olduğu, söz konusu oranın bankasüransa alternatif kanallar olan acente için %53,4, broker için %26,6 ve merkez için %10,1 seviyesinde olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu oranlardan görüleceği üzere bankasürans kanalına alternatif olarak güçlü dağıtım kanallarının mevcut olduğu ve bu durumun teşebbüslerin herhangi bir dağıtım kanalına bağımlı olmalarını engellediği görülmektedir.

<sup>7</sup> Söz konusu veri Güneş Sigorta A.Ş., Halk Sigorta A.Ş. ve Ziraat Sigorta A.Ş. verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

- (53) Ek olarak, 2020 yılı için hayat dışı sigorta branşındaki prim üretiminin satış kanalları arasındaki dağılımına bakılacak olursa, bankasürans kanalının %14,7, acente kanalının %53,7, broker ve diğer<sup>8</sup> kanalların %14,3 ve merkez kanalının ise %8,5 orana sahip olduğu, buradan hareketle hayat dışı sigortacılık branşında da sağlık sigortacılığı branşında olduğu gibi bankasürans kanalına alternatif güçlü dağıtım kanallarının mevcut olduğu görülmektedir.
- (54) Tarafların pazar payları ve söz konusu pazarlarda güçlü rakiplerin bulunması dikkate alındığında, SÖZLEŞME kapsamında öngörülen rekabet kısıtlamalarının ilgili ürün pazarındaki rekabet üzerinde olumsuz etkisinin düşük olacağı, bununla birlikte tarafların benzer anlaşmalar yapan rakip teşebbüslere karşı pazarda daha etkin rekabet eder hale gelebileceği ve bunun da pazardaki rekabete olumlu yansıtacağı değerlendirilmektedir.
- (55) Sonuç olarak; sağlık sigortacılığı ve hayat dışı sigortacılık pazarında bankasürans kanalının acente, broker, merkez gibi diğer kanallardan daha düşük paya sahip olması, SÖZLEŞME taraflarının faaliyet gösterdikleri pazarlardaki paylarının düşük olması ve ilgili mevzuat uyarınca kredi kuruluşları müşterilerinin ve sigorta pazarının çok markalı ve potansiyel girişlere açık karakteristiği dikkate alındığında, bildirim konu SÖZLEŞME'nin güncel durumda pazarda etkisinin sınırlı olacağı ve bu yönüyle SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen koşulu karşıladığı anlaşılmıştır.

#### **d) Rekabetin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması**

- (56) Bir anlaşmanın bireysel muafiyet alabilmesi için gerekli olan son koşul, anlaşmanın ilk iki olumlu koşuldaki yararların elde edilmesi için olması gerekenden fazla rekabeti sınırlayıcı nitelikte olmamasıdır. Bu koşul altındaki değerlendirmelerde genel olarak sözleşmenin rekabeti kısıtlayıcı hükümlerinin, sözleşmeden elde edilecek faydaların sağlanması için zorunlu olup olmadığı dikkate alınmaktadır.
- (57) Bildirime konu SÖZLEŞME ile taraflar arasında kurulacak bankasürans ilişkisi sayesinde CIGNA'nın sağlık sigortaları alanına girişi kolaylaşacak ve rekabet imkânları artacak olup QNB FİNANSBANK'ın yaygın şube ağı ve faaliyetlerini CIGNA'ya özgüleyerek yaptığı işte uzmanlaşma sağlaması sayesinde müşterilerine daha kaliteli bir hizmet verebileceği anlaşılmaktadır. Bankasürans ilişkisi sayesinde CIGNA tarafından pazarlanacak sağlık sigortası ürünlerinin dağıtımında etkinlik sağlanacak ve tüketici tercihlerinin artmasının yanı sıra tüketicinin bahse konu ürünlere erişimi kolaylaşacaktır.
- (58) Diğer yandan, SÖZLEŞME ile getirilen rekabet etmeme yükümlülüklerinin bu bent kapsamında ele alınması gerekmektedir. Bankasürans ilişkilerinde getirilen rekabet etmeme yükümlülükleri ile oluşacak paralel ağlarla rakip sigorta şirketlerine pazarın kısmi kapatılması şeklinde rekabet karşıtı etkilerin ortaya çıkması muhtemeldir. Özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi arttıkça daha büyük ölçüde bir pazar kapama etkisi doğabilmektedir.
- (59) Bu noktada, sigorta şirketleri ile bankalar arasında akdedilen ve rekabet etmeme yükümlülüğü içeren hayat dışı sigorta acentelik sözleşmeleri ile ilgili verilen geçmiş tarihli bazı Kurul kararlarında, 10-15 yıllık sürelerle rekabet etmeme yükümlülükleri içeren sözleşmelerin rekabeti olması gerektiğinden fazla kısıtlamadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmelidir. Örneğin Kurulun 18.03.2015 tarihli ve 15-12/163-75 sayılı

<sup>8</sup> Diğer sınıflandırmasına çağrı merkezi, internet ve mobil uygulamalar gibi satış kanalları girmektedir.

kararında Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Garanti Sigorta A.Ş. arasındaki "Hayat Dışı Sigorta Grubu ile İlgili Sigorta Acentelik Sözleşmesi" ele alınmış, 15 yıl süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü içeren söz konusu sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmıştır. Yine Kurulun Zurich Sigorta A.Ş. (ZURICH) ile ING Bank A.Ş., Sompo Japan Sigorta A.Ş. ile Finansbank A.Ş., Aksigorta A.Ş. ile Akbank T.A.Ş. arasında akdedilen ve 15 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü içeren sözleşmelere ilişkin olarak verdiği kararlarda<sup>9</sup> söz konusu anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmıştır<sup>10</sup>. Kurulun ZURICH ile Türk Ekonomi Bankası A.Ş. arasında akdedilen ve 10 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü içeren "Hayat Dışı Sigorta Acentelik Sözleşmesi"ni incelediği 03.12.2020 tarih ve 20-52/735-326 sayılı kararında da söz konusu sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmıştır.

- (60) Bildirime konu SÖZLEŞME'nin 5.2. maddesi uyarınca (.....). Bahse konu hükümde bu rekabet yasağı bakımından herhangi bir süre öngörülmediği anlaşılmaktadır. Ancak SÖZLEŞME'nin 01.01.2021 tarihinden 01.01.2028 tarihine kadar geçerli olacağı bildirilmiştir. Kurulun yer verilen kararlarda benimsediği esaslar çerçevesinde, olası piyasa kapama etkisinin; piyasa yapısı ve tarafların düşük pazar payı sebebiyle göz ardı edilebilecek seviyede olduğunu, söz konusu düşük pazar payları nedeniyle, marka içi rekabetteki sınırlamaların piyasadaki markalar arası rekabet seviyesi üzerinde çok düşük bir etki yaratacağını, SÖZLEŞME'nin yürürlükte olacağı yedi yıllık münhasırlık döneminin sağlayıcının, alıcıya yatırımından yeterli miktarda getiri sağlaması için gerekli olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, ilgili pazarlarda markalar arası rekabetin önemli düzeyde bulunduğu, alıcının banka sigortacılığı hizmetlerindeki pazar payının düşük seviyelerde olduğu da dikkate alındığında, QNB FİNANSBANK'a getirilecek yedi yıl süreli rekabet etmeme yükümlülüğünün kabul edilebilir olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle, yukarıda ayrıntılarına yer verilen ve SÖZLEŞME'nin 5.2. maddesinde yer alan rekabet yasağının, SÖZLEŞME'nin yürürlükte olacağı tarihler arasında geçerli olacağına temin edilebilmesi yönünde tadil edilmesi gerekmektedir.
- (61) SÖZLEŞME'nin 5.4. maddesi uyarınca, (.....). SÖZLEŞME'nin 5.7. maddesi uyarınca, (.....).
- (62) Mevcut dosya bakımından, ürünün/hizmetin niteliği ve müşteri bilgilerinin önemi dikkate alındığında tarafların birbirleri üzerine getirdiği teşvik etmeme (müşteri ayartmama) yükümlülüklerinin ele alınması gerekmektedir. Buna göre alıcı QNB FİNANSBANK'a getirilen teşvik etmeme yükümlülüğünün süresi SÖZLEŞME süresinde ve sona ermesini müteakip beş yıl ile sınırlanmış bulunmaktadır. Kurulun 28.08.2012 tarih ve 12-42/1318-431 sayılı kararında belirtildiği üzere, QNB FİNANSBANK'a getirilen ve sözleşmenin sona ermesinden veya feshedilmesinden itibaren beş yıl süreyle geçerli olacak teşvik etmeme yükümlülüğü bireysel muafiyet koşulları ile bağdaşacaktır. Diğer yandan, sağlayıcıya getirilen teşvik etmeme yükümlülüğüne bakıldığında, mevcut ürünlerde aktif satışın yasak olduğu, pasif satışların serbest bırakıldığı, yenileme ürünlerinde ise aktif ve pasif satışların serbest olacağı anlaşılmaktadır. Ancak sağlayıcıya getirilen teşvik etmeme yükümlülüğü için süre sınırı öngörülmediği anlaşılmaktadır. Esasen, Birleşme/Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz'da, devralma

<sup>9</sup> Kurulun 11.12.2014 tarih, 14-50/892-408 sayılı; 28.08.2012 tarih, 12-42/1319-432 sayılı ve 04.05.2011 tarih, 11-28/582-183 sayılı kararları.

<sup>10</sup> Benzer nitelikli Kurul kararları için bkz: Kurulun 26.06.2013 tarih, 13-40/521-230 sayılı; 14.09.2011 tarih, 11-47 /1165-411 sayılı kararları.

işlemlerinde üç yıl ve ortak girişim işlemlerinde ise ana teşebbüslere getirilen sınırsız rekabet etmeme yükümlülükleri; müşteri bağımlılığı ve *know-how*'ın korunması gibi konular dikkate alındığında yan sınırlama olarak makul görülebildiği açıklamasına yer verilmiştir. Bildirime konu SÖZLEŞME'de yer alan teşvik etmeme yükümlülüğü bakımından süre sınırının öngörülmemesinin yer verilen sebeplere uygun olacak şekilde gerekçelendirilmesi gerekmektedir. Bu yönde taraflarca herhangi bir açıklama sunulmadığı görülmektedir. Bu bakımdan ele alınan sözleşme hükmündeki CIGNA'ya getirilen teşvik etmeme yükümlülüğünün SÖZLEŞME süresinin sona ermesinden itibaren en fazla beş yıl süreyle geçerli olacak şekilde tadil edilmesi gerekmektedir.

- (63) SÖZLEŞME'nin 5.8. maddesine göre, (.....). EKM koşuluna ilişkin rekabet hukuku incelemelerinde, koşuldan yararlanan tarafın ve rakiplerin pazardaki konumuna, bu koşulun sözleşmeye ne amaçla konulduğuna, pazarın ve koşulun kendi karakteristik özelliklerine bakılması gerekmektedir. Buna göre, EKM koşulu içeren bir sözleşmenin her iki tarafının pazar gücünün olmadığı durumlarda, rekabetçi endişe yaratma olasılığı düşüktür. EKM koşulu, pazar gücü olmayan küçük alıcılar tarafından kullanıldığında, bu alıcıların da pazardaki uygun fiyat ve koşullardan yararlanmasına imkân sağlandığından, pazardaki rekabete olumlu katkısının olacağı söylenebilir. Üst pazarın yoğunlaşma seviyesinin düşük olduğu, diğer bir deyişle, üst pazarın yeterince rekabetçi olduğu durumlarda, mevcut ve potansiyel rakipler başka alternatiflere yönelebileceğinden, rekabetçi zarar meydana gelmeyebilecektir. İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmamasına ilişkin başlıkta yer verildiği üzere QNB FİNANSBANK'ın pazarda önemli bir alıcı gücü bulunmamakta olup sağlık sigortaları alanında önemli bir yoğunlaşma da görülmemektedir. Bu bakımdan üst pazarın yeterince rekabetçi olduğu dikkate alındığında alt pazardaki oyuncuların alternatif sağlayıcılara ulaşabilmelerinin önünde herhangi bir engel bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- (64) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde; bildirime konu SÖZLEŞME'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve bireysel muafiyet için gerekli olan ilk üç koşulu taşıdığı, SÖZLEŞME'nin 5.2. maddesinde öngörülen ve QNB FİNANSBANK hakkında rekabet etmeme yükümlülüğü içeren hükmün SÖZLEŞME'nin yürürlükte olacağı tarihler arasında geçerli olacağına temin edilebilmesi yönünde tadil edilmesi halinde ve SÖZLEŞME'nin 5.7. maddesinde öngörülen ve CIGNA hakkında sınırsız süreli teşvik etmeme yükümlülüğü içeren hükmün süresinin SÖZLEŞME'nin sona ermesinden itibaren en fazla beş yıla sınırlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında yer alan muafiyetin son koşulunun karşılanmış olacağı ve ancak bu halde SÖZLEŞME'ye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınabileceği kanaatine varılmıştır.

## H. SONUÇ

- (65) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- a) Cigna Sağlık Hayat ve Emeklilik A.Ş. ile QNB Finansbank A.Ş. arasında akdedilen Sağlık Sigortası Acentelik Sözleşmesi'ne 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
  - b) Sağlık Sigortası Acentelik Sözleşmesi'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına,
  - c) Sağlık Sigortası Acentelik Sözleşmesi'ne,
    - Sözleşmenin 5.2. maddesinde öngörülen rekabet etmeme yükümlülüğünün Sözleşmenin yürürlükte olacağı tarihler arasında geçerli olacağına temin edilebilmesi yönünde tadil edilmesi ve
    - Sözleşmenin 5.7. maddesinde öngörülen teşvik etmeme yükümlülüğü için Sözleşmenin sona ermesinden itibaren en fazla 5 yıllık süre öngörülmesikoşullarıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 01.01.2028 tarihine kadar bireysel muafiyet tanınmasına
- gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.